

Voz priropota pred belo krčmo na Goričkem. Krepka roka nategne vajeti, da se konja vzpnete na zadnje noge.

Med rožami po oknih ni Anuškinih oči... V krčmi govori oče s pivci. Joško sedi sam in hodi sam pogledavat h konjema.

Anuške ni na spregled...

Ko podivjana vihrata konja po belih goričkih cestah navzdol, ko ledena zimska burja tulijo Joškove misli.

Oče pričakuje Joška na dvorišču. To ni njegova navada. Tudi ni njegova navada, da bi hodil s klobukom na očeh, z rokami sklenjenimi na hrbtu ter s povešeno glavo. »Od te strani prihajaš? ... Poslal sem te vendar proti Muri!« Mrk je očetov pogled. »Ovinek sem napravil!«
»Da ne boš delal ovinkov in... in ne mučil konj po nepotrebnem, bom odslej sam vozaril.«

Žalostno povešajo i pelagonije i rožmarini i nagerleni svoje glavice po oknih bele krčme na Goričkem. Ko da pozablja gospodarica zalivati svojim ljubljankam... Na oknih ponosnega belega doma na Dolinjskem ni rož. Pusta so okna in prazna. O, kako pusta in prazna...

Anuškin oče je trd luteran.

Joškov oče je trd katoličan.

MARINA.

JOŽA LOVRENČIČ.

Zlata cesta v morju
pelje v nedogled —
jadrnica na obzorju
išče k sreči sled.

V rožah solnce je vtonilo,
zlate ceste nič več ni,
v mraku morje je zavalovilo,
se odbilo od peči...

TOLMUN SRED TRAVNIKA.

ALOJZIJ REMEC.

»Sred travnika v večeru se srebrim,
med vrbami molčeči svit neba,
in čakam tebe, ljuba deklica,
da v mraku tajnem s tabo oživim.

Vso belo vzamem v mračni te objem
in te ogrnem v prvih zvezd sijaj,
v bežečih krogih vsak lovim gibljaj
ti plašča, ki te v njem ljubiti smem.

Nocoj te ni...« med vrbami zveni.

V polnočni uri z ljubim je prišla
in z drobno šibo vodo bičala
in šepetala: »Čuj, tolmun živi!

Ker me je prej kot ti objel,
sovražim ga. Naj čuti, naj trpi!« —
Poljubil jo je dragi na oči...
odšla sta... V temi je tolmun ihtel...

DOM.

JANEZ JALEN.

Drama v štirih dejanjih.

Čas: Nekaj let pred svetovno vojno.

Kraj: Trata, veliko posestvo na Gorenjskem.

OSEBE:

Ana, vdova, gospodarica; živi ji pet otrok:

Mirko, najstarejši, studira pravo,

Tine, drugi, je odslužil vojake,

Angela je dovršila gospodinjsko šolo,

Tončka obiskuje zadnji licej,

Stanko četrto gimnazijo.

Tonej, bratranec gospodinje.

Grčarjeva Ivanka, polgruntarska hči.

Mlinarjev Lojze, bogat posestnik, Ana mu je botra.

Miha Krčmar, sosed.

Rado Škrjanec, gimnazijski suplent.

Senoseki: Joža, France, Janez.

Grabljevki: Minica, Jerica.

Pozorišče — od gledalcev.

PRVO DEJANJE.

Pozorišče: Tratnikova hiša (družinska soba). Vhod zadaj. V desni steni vrata v kamro, v levi dvoje oken na dvorišče. Stene so slikane. — Oprava je deloma kmečka, deloma gosposka. Zadaaj: na desni stoji krušna peč s čelešnikom, ob njej na sprednji strani namesto klopi otomana; na levi od vrat kredenca. Spredej: v levem kotu miza in stoli, vse iz javora; v desnem šivalni stroj s stolom in